

ELABORATION OF QUANTITATIVE INDICATORS FOR CERTIFICATION OF ACADEMIC PROFESSORS

Assoc. Prof. Daniel Pavlov, PhD

Department of Management and Business Development,
Faculty "Business and Management",
University of Ruse "Angel Kanchev", Bulgaria
Tel.: +359-88-4343132
E-mail: dpavlov@uni-ruse.bg

The environment in the beginning of 21st century has created many new challenges to the academic community in every university. The academic managers face increasing expenses while the incomes do not grow with the same rate. The professors are expected to do much more activities which creates the need to develop surten trust among them to reach the desired collaboration in every department and faculty. This trust could be well supported by introduction of quantitative indicators to measer the benefist of the academic activity. Therefore, the aim of this report is to present some ideas for appropriate improvements of the procedures for individual certification of the professors, which is obligatory in Bulgarian state universities.

Keywords: *indidual academic certification, HEInnovate,*

JEL Codes: *I2*

ВЪВЕДЕНИЕ

Висшето образование е консервативна система, от която се изисква да се съобразява с промените в заобикалящата я среда (Pencheva et al., 2017B). В Русенския университет се провеждат различни инициативи, сред които и дейности за повишаване качеството на научно-изследователската дейност (Pencheva et al., 2017A). Увеличаващият се брой отговорности създават разнопосочна натовареност на академичния състав, което изисква и по-доброто подреждане на служебните задължения на всеки зает във висше училище за постигане на наужното качесвто (BeyondScale, 2019). Един от подходящите инструменти за измерване значимостта на академичния състав е атестационната оценка.

Целта на настоящия доклад е да представи модел за Количествени измерители на лични приноси и професионални качества при атестация академичния състав. Поставените задачи пред доклада са: (1) да посочи съществуващи документи в български висши учебни документи, които регламентират процедурата за атестиране на академичния състав и (2) да представи конкретни количествени измерители при атестиране на академичния състав.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Достъпни документи за регламентиране на процедура за атестиране на академичния състав в Република България

За нуждите на настоящото изследване са проучени следните документи, достъпни в интернет:

- Вътрешна наредба за атестирането на академичния състав в Русенския университет (URAK, 2014).
- Вътрешни правила за атестиране членовете на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“ (D.A.Tsenov, (2010).
- Наредба за атестиране на академичния състав на Висшето училище по застраховане и финанси - София (VUZF, 2019).
- Правилник за атестиране на академичния състав на Лесотехническият университет – София (University of Forestry, 2017).
- Правилник за атестиране на академичния състав в Технически университет – Варна (Varna Technical University, 2016).

Всички те покриват изискванията на нормативната уредба. Единствено в посочения документ на Лесотехническият университет се откриват и количествени измерители, което дава възможност количествено измерване дейността на атестираното академично лице и формулиране на обективна атестационна оценка.

Количествени измерители при атестацията на академичния състав в Русенския университет

В Русенския университет е в сила съответната вътрешна наредба (URAK, 2014), която в този доклад се предлага да бъде допълнена с конкретни количествени измерители, представени в Табл.1.

Таблица 1. Предлагани количествени измерители при атестиране на академичния състав в Русенски университет "Ангел Кънчев"

Окрупнени показатели към основна група "1.Учебна дейност", съгласно Приложение 1 на Вътрешната наредба за атестирането на академичния състав (URAK, 2014)	Предлагани количествени измерители на лични приноси и професионални качества при атестация по група "1.Учебна дейност", СРЕДНО ЗА ЕДНА ГОДИНА
1.1.Изпълнение на норматива за учебна заетост и приноси за издигане качеството на подготовката, организацията и провеждането на учебни занятия в катедрата, факултета и университета	1.1.1.Ниво на приетата методика на оценяване на студентите според Таксономията на Блум. 1.1.2.Актуализиране на личните си данни в publications.uni-ruse.bg. (ЗАДЪЛЖ.)
1.2.Приноси към обновлението, актуализирането и реорганизирането на учебния процес в катедрата, факултета и университета (нови специалности и специализации, нови учебни планове, нови учебни програми, нови технологии на обучение).	1.2.1.Актуализация на дисциплини в e-learning.uni-ruse.bg. (ЗАДЪЛЖ.) 1.2.2.Активно участие в УМК, като „степената на активност“ се удостоверява от Ръководител УМК. (ЗАДЪЛЖ.)
1.3.Приноси за подготовката и издаването на учебни пособия и учебна литература.	1.3.1.Брой библиотечни единици, с които е увеличил библиотечния фонд на Факултета.
1.4.Приноси за развитието на материалната база на учебния процес (нови апарати, установки, стендове, дидактични материали).	1.4.1.Брой подобрени или нови единици за развитие на материалната база на учебния процес; дизайн на факултетните сайтове, рекламни клипове на дейности във факултета, нови програмни продукти, други.
1.5.Приноси за издигане равнището на дипломирането и практическата подготовка.	1.5.1.Брой дисциплини, при които активните форми (Реферат, КЗ, КР, Проект) формират над 50% от оценката. 1.5.2.Брой писма от фирми и други организации относно практическата подготовка на обучаваните студенти.
1.6.Подготовка на учебна документация и участие във формите на продължаващо обучение.	1.6.1.Брой учебни програми, актуализирани в Центъра за продължаващо обучение. 1.6.2.Брой проведени обучения през ЦПО.
1.7*.Подготовка на учебни планове и програми с представители на фирми и организации.	1.7.1.Брой учебни програми на дисциплини, актуализирани с представители на бизнеса или други организации. (ЗАДЪЛЖ.)

1.8*.Организиране и провеждане на учебни занятия, стажове, практики, и ръководство на курсови и дипломни проекти съвместно с фирми и организации.	1.8.1.Брой представители на фирми и организации, привлечени в учебния процес (присъствено или чрез писмени становища).
	1.8.2.Брой реализирани изходящи и входящи мобилности на преподаватели.
	1.8.3.Брой студенти/докторанти, изпратени по мобилности (ERASMUS и други).
	1.8.4.Брой студенти, на които е ментор по стажантски програми.
	1.8.5.Брой дипломни работи, разработени съвместно с фирми или други организации.
Окрупнени показатели към основна група "2.Научно-изследователска дейност", съгласно Приложение 1 на Вътрешната наредба за атестирането на академичния състав	Предлагани количествени измерители на лични приноси и професионални качества при атестация по група "2.Научно-изследователска дейност", СРЕДНО ЗА ЕДНА ГОДИНА
2.1. Приноси за развитието на научно-изследователската, развойната и внедрителската дейности в катедрата, факултета (филиала) и университета, приноси за развитието на материалната база за научно-изследователската дейност.	2.1.1.Актуализиране на личните си публикации в publications.uni-ruse.bg. (ЗАДЪЛЖ.)
	2.1.2.Регистрация в НАЦИД с наукометрични данни. (ЗАДЪЛЖ.)
	2.1.3.Брой получени цитирания в реферирани научни списания и сборници. (ЗАДЪЛЖ.)
2.2. Количество и качество на отпечатаните научни трудове (монографии, статии), на признатите авторски свидетелства и патенти.	2.2.1.Брой публикации с импакт фактор и/или импакт ранг като Web of Science, SCOPUS. При отчитане се дели на брой съавтори (n). (ЗАДЪЛЖ.)
	2.2.2.Брой публикации в други реферирани научни списания и сборници (ISSN, ISBN). При отчитане се дели на брой съавтори (n).
	2.2.3.Брой съвместни научни разработки със студенти в СНС.
2.3. Участие в конгреси, конференции и симпозиуми, научни лекции, изнесени по покана на чуждестранни висши училища или научни институти.	2.3.1.Брой участия (от името на факултета или университета) в конгреси, конференции и симпозиуми, научни лекции, изнесени по покана на чуждестранни висши училища или научни институти.
	2.3.2.Брой участия в проекти, повишаващи акредитационната оценка на научните направления към факултета - HORIZONT, COST, ФНИ-Централен, други. (ЗАДЪЛЖ.)
2.4. Рецензиране на дисертации, хабилитационни трудове, монографии, учебници и учебни пособия.	2.4.1.Брой рецензии на дисертации, хабилитационни трудове, монографии, учебници и учебни пособия.
2.5. Ръководство на дипломанти, докторанти и специализанти, и приноси в развитието на докторантурата в университета.	2.5.1.Брой съвместни научно-приложни разработки със студенти, придружени от Разделителен протокол.
	2.5.2.Брой студенти и докторанти, на които е ментор при изпълнението на изследователски проекти в професионалното направление.
	2.5.3.Брой защитили докторанти. (ЗАДЪЛЖ.)
	2.5.4.Брой писма от бизнес или други организации за необходимостта от докторантска тема.

	2.5.5.Брой писма от бизнес или други организации за ползи от учебен процес за бакалаври, магистри, докторанти.
2.6*. Ръководство на докторанти, разработващи дисертация в условията на фирми и организации.	2.6.1.Брой успешно защитили докторанти чрез самостоятелна подготовка.
2.7. Участие в съвместни научни разработки с фирми и организации.	2.7.1.Брой бизнесмени, привлечени в изследователския процес.
	2.7.2.Брой договори през НИС. (ЗАДЪЛЖ.)
Окрупнени показатели към основна група "3.Управленска, стопанска и обществена дейност", съгласно Приложение 1 на Вътрешната наредба за атестирането на академичния състав	Количествени измерители на лични приноси и професионални качества при атестация по група "3.Управленска, стопанска и обществена дейност", СРЕДНО ЗА ЕДНА ГОДИНА
3.1. Приноси за подобряване на организацията и управлението на катедрата, факултета (филиала) и университета (чрез участие в колективните органи за управление, в специализирани помощни и консултативни органи и комисии, в обществени неполитически организации и сдружения).	3.1.1.Брой доклади пред катедрата относно ползите за Факултета от участието си в колективни форми на управление като Академичен съвет и други. (ЗАДЪЛЖ.)
	3.1.2.Брой доклади пред катедрата относно ползите за Факултета от участието си в обществени неполитически организации и сдружения.
	3.1.3.Активен администратор на катедрен/факултетен сайт (ДА или НЕ) за връзка с обществеността (списание, блога на факултета, FACEBOOK, Център, Лаборатория, Студентски клуб или др.). (ЗАДЪЛЖ.)
	3.1.4.Активен администратор на катедрен/факултетен сайт (ДА или НЕ) за вътрешни нужди (официален сайт на катедрата или факултета; R устройство; други).
	3.1.5.Брой проведени вътрешни одити за оценка на качеството и функциониране на съответните програми за обучение (КООС).
3.2. Приноси в стопанската дейност на катедрата, факултета (филиала) и университета.	3.2.1. Брой платени обучения на студенти и курсисти, при които има парични отчисления и за катедрата/факултета.
	3.2.2.Брой срещи с кандидат-студенти или кандидат-курсисти за специалностите към Факултета и ЦПО.
3.3. Приноси чрез участие като представител на университета в неполитически органи, организации и комисии извън Русенския университет (НАОА, специализирани научни съвети, сдружения, съюзи).	3.3.1.Брой участия като представител на университета в неполитически органи, организации и комисии извън Русенския университет (НАОА, специализирани научни съвети, сдружения, съюзи, други). (ЗАДЪЛЖ.)
3.4. Приноси за развитието, обогатяването и повишаване на ефективността от международното сътрудничество на Русенския университет.	3.4.1.Брой участия в местни, национални или международни форуми, в които уважително представя дейността на Факултета /РУ (ЗАДЪЛЖ.)

3.5. Принос за развитие на контактите и договорните отношения на катедрата, факултета (филиала) и университета с фирми и организации.	3.5.1.Брой инициирани или проведени срещи с представители на фирми и организации.
Окрупнени показатели към основна група "4.Допълнителна квалификация и академична етичност", съгласно Приложение 1 на Вътрешната наредба за атестирането на академичния състав	Количествени измерители на лични приноси и професионални качества при атестация по група "4.Допълнителна квалификация и академична етичност", СРЕДНО ЗА ЕДНА ГОДИНА
4.1. Преминато обучение по Груповия учебен план за новопостъпили нехабилитирани преподаватели - асистенти и главни асистенти.	4.1.1.Наличие на сертификат за преминато обучение по Груповия учебен план за новопостъпили нехабилитирани преподаватели.
4.2. Допълнителна квалификация, придобита през атестационния период (чрез участие в научни семинари, курсове за квалификация и преквалификация, овладени чужди езици, усъвършенствани умения за работа с компютър и пр.)	4.2.1.Брой участия в обучения и семинари за обмен на опит за осигуряване на качеството на учебния процес в професионалното направление (за повишаване на квалификацията). (ЗАДЪЛЖ.)
	4.2.2.Брой награди (от Ректор, Декан, други) с отношение към Факултета/ПУ.
4.3. Личностни качества (етичност на взаимоотношенията с членовете на колектива и със студентите, съблюдаване нормите на Етичния кодекс на преподавателите и служителите от Русенския университет).	4.3.1.Брой писмени похвали от Ръководител катедра. (ЗАДЪЛЖ.)
4.4. Резултати от проучване на студентското мнение.	4.4.1.Оценка на студентите (5,4,3,2). (ЗАДЪЛЖ.)

ИЗВОДИ

Предлаганите количествени измерители в дясната колона на Таблица 1 са примерни. Те могат да се допълват или подменят с други, съобразно приоритетите на академичната общност.

Сред количествените измерители се предлага да има и задължителни количествени показатели (обозначени със "ЗАДЪЛЖ."), чието изпълнение дава основание за оценка "Много добра" в съответната основна група. Задължителните показатели може да се променят, съобразно Мандатната програма на Русенския университет.

Висшето училище може да залага индикативни стойности на предлаганите количествени измерители за формиране на атестационна оценка. Тези стойности може да се различават за различните академични длъжности.

За всеки количествен измерител може да се предложи и конкретен източник на информация, чрез която да се докаже величината на числото в измерителя.

Така представените количествени измерители насочват академичния състав в кои дейности да вложи ограничения си ресурс "време".

REFERENCES

BeyonScale. (2019). Developing the Organisational Capacity of Higher Education Institutions using the HEInnovate platform to facilitate peer learning and a pan-European community of practice. Grant Agreement: 612887-EPP-1-2019-1-AT-EPPKA3-PI-FORWARD, ERASMUS+.

D.A.Tsenov. (2010). Regulations for certification of the academic staff at the Academy of Economics "D.A.Tsenov". (**Оригинално заглавие:** *Вътрешни правила за атестиране членовете на академичния състав в СА „Д.А.Ценов“*, 2010). URL: https://wwwold.uni-svishtov.bg/app/quality/Vatreshni_Pravila_Atestirane.pdf

Pencheva, V., Beloev, H., Daskalov, P., Antonova, D., Asenov, A., Georgieva, Ts. (2017A). IMPROVING THE DEVELOPMENT OF HUMAN RESOURCES FOR SCIENTIFIC RESEARCH AND INNOVATION IN THE UNIVERSITY OF RUSE „ANGEL KANCHEV” // PROCEEDINGS OF UNIVERSITY OF RUSE - 2017, volume 56, book 9, pp.38-42. URL: <http://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp17/9/9-5.pdf>

Pencheva, V., Beloev, H., Fartunova, M., Kyuchukov, R. (2017B). NEW EDUCATIONAL PLATFORMS IN HIGHER EDUCATION // PROCEEDINGS OF UNIVERSITY OF RUSE - 2017, volume 56, book 9, pp.9-15. URL: <http://conf.uni-ruse.bg/bg/docs/cp17/9/9-1.pdf>

University of Forestry. (2017). Regulations for certification of the academic staff at the University of Forestry, Sofia. (**Оригинално заглавие:** *Правилник за атестиране на академичния състав на Лесотехническият университет – София*. 2017). URL: https://ltu.bg/images/files/file/ZRAS/PAAS_after_AS_END.pdf

URAK. (2014) Regulations for certification of the academic staff at the University of Ruse "Angel Kanchev". (**Оригинално заглавие:** *Вътрешна наредба за атестирането на академичния състав в Русенския университет*, 2014). URL: https://local.uni-ruse.bg/docs/html/ndo_9_2014.htm

Varna Technical University. (2016). Regulations for certification of the academic staff at the Varna Technical University. (**Оригинално заглавие:** *Правилник за атестиране на академичния състав в Технически университет – Варна*. 2016). URL: http://www.tu-varna.bg/tu-varnasuk/index.php?option=com_docman&task=doc_details&gid=392&Itemid=2&lang=bg

VUZF. (2019). Regulations for certification of the academic staff at the VUZF. (**Оригинално заглавие:** *Наредба за атестиране на академичния състав на Висшето училище по застраховане и финанси - София*. 2019). URL: https://vuzf.bg/uploads/files/5693/N_40_Naredba%20za%20atestirane%20na%20akademichnija%20osustav%20vuv%20VUZF.pdf